

Nummer 74

Verzameld door Wim Smeets

In deze rubriek vindt u samenvattingen van artikelen met in de kop een vogelnaam of een vogelaanduiding. Deze artikelen verschenen in de maanden september en oktober 2012 in Nederlandse dag-, week- en huis-aan-huisbladen.

Poetin vliegt eindje mee met bedreigde vogels

Trouw, 6 september 2012

De Russische president Poetin gaat een zwerm bedreigde Siberische Kraanvogels voor een deel begeleiden op hun tocht naar een warmer gelegen plek, hun verblijfplaats voor de winter. Poetin zal voor dit staaltje waaghalzerij aan een hangglider met motor hangen en naar verluidt ook een nepsnavel dragen. De in gevangenschap opgegroeide vogels weten niet hoe ze naar het zuiden moeten vliegen.

Over hetzelfde onderwerp een artikel in het NRC Handelsblad van 11/12 oktober 2012.

Blauwe Gaai 'rouwt' bij dode soortgenoot door herrie te maken

Trouw, 7 september 2012

De westerse Blauwe Gaai houdt een op een wake lijkend ritueel bij het dode lichaam van

een soortgenoot. Dit ontdekten ornithologen van de Universiteit van Californië. Als deze vogel een dode soortgenoot ontdekt slaat deze alarm. Deze alarmkreet wordt door soortgenoten overgenomen. Daarna verzamelen de vogels zich een tijdje bij de dode soortgenoot. Daarbij houden zij geen stilte in acht maar produceren een kakofonie aan geluiden en houden op met foerageren. Dit vasten kan wel een dag duren.

Minder vogels op het platteland

De Gooi- en Eemlander, 11 september 2012

Het aantal vogels op het platteland in Nederland is de afgelopen vijftig jaar met zeventig procent afgenomen. In 1960 zaten er nog duizend vogels op een vierkante kilometer, nu zijn er dat driehonderd. Daarmee gaat het aantal boerenlandvogels in ons land harder achteruit dan in de rest van Europa.

Over hetzelfde onderwerp een artikel in het Nederlands Dagblad van 6 augustus en het Noordhollands Dagblad van 29 augustus 2012.

Kraai onthoudt wie de rotzak is

de Volkskrant, 11 september 2012

Kraaien lijken gezichten te herkennen zoals zoogdieren dat doen. Een vriendelijk gezicht maakt andere reacties los dan een bedreigend gezicht. Die conclusie trekken onderzoekers

Siberische Kraanvogel.
Foto: Wim Smeets.

Gruttovrouwje.
Foto: Wim Smeets.

van de University of Washington die twaalf Amerikaanse Kraaien aan onderzoeken onderwierpen, waarbij zij telkens maskers van een mensengezicht droegen. Ook waarschuwden deze kraaien soortgenoten voor 'slechte mensen'. Hierbij was het gezicht belangrijker dan de rest van het lichaam.

Geen verbod op graanteelt Schiphol om ganzen te weren

Noordhollands Dagblad, 13 september 2012

Er komt geen verbod op het telen van graan rond Schiphol om ganzen te weren. Het onderploegen van graanresten is volgens staatssecretaris Atsma voldoende. Mogelijk

geldt dat ook voor suikerbieten en aardappelen. Daarmee reageert de staatssecretaris op vragen van Marianne Thieme (Partij voor de Dieren), een brief van Faunabescherming en kritiek van de stichting Ganzenbescherming Nederland.

Over hetzelfde onderwerp een artikel in de Boerderij Vandaag van 2 augustus, het Haarlems Dagblad van 15 augustus en artikelen in het Noordhollands Dagblad van 20 en 29 september 2012.

Kuikens hechten zich door hormoon
NRC Handelsblad, 27 september 2012

Dat jonge kuikentjes kunne n leren wie hun moeder is, is het werk van hun schildklier-

Portret van een mannetje Steenuil.

Foto: Wim Smeets.

hormoon. In een korte periode kunnen zij zich die informatie eigen maken. Japanse biologen vonden dat bij kippekuikens de kritische periode wordt ingeluid door het schildklierhormoon T_3 tri-joodthyo-nine. Het heeft allerlei functies in het lichaam van zoogdieren en vogels. In de eerste drie dagen na het uitkomen uit het ei kon het kuiken 'ingeprint' worden, daarna was de piek T_3 voorbij. Zonder T_3 kunnen kuikens zich niet hechten.

Grutto is peperdure vogel Zorg voor weidevogels kost in Friesland ruim €10 miljoen per jaar

Leeuwarder Courant, 3 oktober 2012

Een gruttokuiken dat kans ziet in Friesland groot te worden, kost de gemeenschap €2083. Het huidige weidevogelbeheer kost handenvol geld. Ondanks alle inspanningen en investeringen zijn de resultaten negatief. Het gaat onverminderd slecht met de Grutto, met een jaarlijkse achteruitgang van vijf procent. Het provinciebestuur heeft in de huidige crisis aangekondigd dat de bijdragen voor de agrarische natuurverenigingen (€1.000.000) en de overkoepelende organisatie BoerenNatuur (€140.000) worden geschrapt.

Gouldamadine ziet vrouwtje alleen met rechteroog

NRC Handelsblad, 4 oktober 2012

Goulds Amadine mannetjes paren het liefste met een vrouwtje met een rode kop. Australische biologen ontdekten, dat zodra zij het rechteroog van een Goulds Amadine mannetje afdekten, het vogeltje in de war raakte. Zelfs mannetjes van vrouwtjes onderscheiden lukte hem niet meer. Het is een nieuw voorbeeld van 'lateralisatie', de verdeling van verschillende taken over de twee hersenhelften in het zangvogelbrein. Ook Zebra-vinken gebruiken tijdens de balts vooral hun rechteroog om hun partner te bekijken.

Montfoort omarmt Steenuil

De Telegraaf, 4 oktober 2012

Montfoort zet zich in voor het behoud van de Steenuil. Bewoners van de Utrechtse gemeente kregen op een voorlichtingsavond te horen hoe ze hun erf zo steenuilvriendelijk mogelijk kunnen inrichten. De tientallen geïnteresseerde aanwezigen werd uitgelegd wat de bedreigde Steenuil nodig heeft. De Steenuil komt vooral veel voor in Blokland, het gebied rondom Montfoort.

Merelvirus nadert Nederland

NRC Handelsblad, 9/10 oktober 2012

Het voor sommige vogelsoorten dodelijke Usutu-virus nadert de grens van Nederland. Het bedreigt vooral de Merels. Het Usutu-virus rukt op vanuit Duitsland. Het werd vorig jaar voor het eerst gevonden in één van de zuidelijke deelstaten. In juli werd het geconstateerd in Noordrijn-Westfalen. Het virus leidde afgelopen zomers tot een enorme reductie van de merelpopulatie. Er wordt gesproken van 'merelvrije' gebieden. In Oostenrijk waart het Usutu-virus al tien jaar rond. De merelsterfte is daar nu afgenomen. Over hetzelfde onderwerp een artikel in de Volkskrant, De Telegraaf en de Leeuwarder Courant van 9 oktober en Trouw van 23 oktober 2012.

Boete voor storen vogels

Leeuwarder Courant, 9/10 oktober 2012

De economische politierechter Kees Post heeft een boomrooierij en houthandel uit Burgum (Friesland) een voorwaardelijke boete van € 800 opgelegd. Het bedrijf had vogelnesten verstoord toen het in het voorjaar van 2012 vijfhonderd populieren kapte in een bos in Munnekezijl.

Jagers helpen roofvogels beschermen

Leeuwarder Courant, 10 oktober 2012

Het aantal meldingen van vernielde nesten van roofvogels bij Ureterp is fors afgenomen. De milieupolitie heeft bij het toezicht jagers ingeschakeld. Dit jaar waren er vijf meldingen van vernielde of verwijderde nesten. In dezelfde periode vorig jaar waren dat er nog 35. Voor geheel Friesland geldt deze achteruitgang niet. In 2011 waren er in heel Friesland 117 meldingen over verstoringen. In dit jaar zijn er tot nu toe 113 meldingen binnengekomen van vernielde nesten, vernielde eieren en gedode roofvogels.

Alle diersoorten behoeden voor uitsterven kost 58 miljard

Wetenschappers: Veel Geld? We kopen jaarlijks voor 300 miljard fris

Trouw, 12 oktober 2012

In Hyderabad in India wordt er vergaderd over de bescherming van soorten en het behoud van de natuur. Wetenschappers hangen er een prijskaartje aan. Jaarlijks is 75 miljard dollar nodig (58 miljard euro) om alle bedreigde diersoorten voor uitsterven te behoeden en hun leefgebieden in stand te houden. Dat is een factor van vijf à tien meer

Overvliegende Kolganzen.

Foto: Wim Smeets.

dan de huidige uitgaven voor natuurbescherming. De wetenschappers komen tot een bedrag van één miljard dollar voor de vogels.

LTO bekritiseerd door veehouders om ganzen

Leeuwarder Courant, 12 oktober 2012

De rol van de boerenorganisatie Land- en Tuinbouw Organisaties Nederland (LTO-Nederland) in de ganzenkwestie wordt zwaar bekritiseerd door leden van melkveehoudersvakbond Nederlandse Melkveehouders Vakbond (NMV). Aan ganzengedoochte gebieden, waar boeren 's winters tegen een vaste vergoeding ganzen opvangen, komt een einde. De problemen met de overzomerende ganzesoorten zijn niet meer te overzien. En boeren die een schadevergoeding aanvragen, moeten eerst € 300 inschrijfgeld betalen. Met de overgang aan het ganzenbeheer van het rijk naar de provincie wordt het er niet beter op. In de praktijk blijkt het erg lastig de zomerganzen te pakken te krijgen, vooral door de weigering van Gedeputeerde Staten ontheffingen te verlenen voor het doden van dieren.

Weinig jonge Kolganzen na slecht broedseizoen

Trouw, 29 oktober 2012

De Kolgans heeft zich in het afgelopen broedseizoen amper voortgeplant. De groepen ganzen die nu naar Nederland komen om te overwinteren, tellen slechts vijf tot tien procent jonge vogels. Daarmee behoort 2012 tot de vijf slechtste broedseizoenen van de laatste vijftig jaar. Sinds 1990 daalt het aandeel van jonge vogels in de totale populatie. Tussen 1990 en 2000 kwamen de Kolganzen nog met gemiddeld 27 procent jongen terug uit de broedgebieden in arctisch Europa. Na 2000 daalde dat percentage tot gemiddeld 17 procent. Van de vier seizoenen met minder dan tien procent jongen, vallen er vier na 2000.

Actie tegen ganzenleverpastei uit Frankrijk en Hongarije

Trouw, 18 oktober 2012

Dierenwelzijnsorganisaties hebben een klacht ingediend tegen Frankrijk en Hongarije omdat ze niet voldoen aan de EU-wetgeving voor de bescherming van dieren. Zij produceren nog steeds foie gras door eenden en ganzen een mix van maïs en vet door de strot te duwen. In Nederland en twaalf andere EU-lidstaten is het dwangvoeren van eenden en ganzen verboden omdat het wordt gezien als dierenmishandeling. Toch gaan deze dertien landen gewoon door met de verkoop van het product, want de verkoop van ganzenlever is legaal.

Vogels zijn veilig voor rat die hun geur al kent

NRC Handelsblad, 18/19 oktober 2012

Ratten laten nesten van vogels vaker met rust als zij al eerder gewend zijn geraakt aan hun geur. De Zwarte Rat *Rattus rattus* jaagt met zijn neus. Ecologen verspreidden de geur van Japanse Kwartels *Coturnix japonica* over een natuurpark, zonder dat er kwarteleieren of -kuikens in de buurt waren. Lokale ratten leerden zo dat het geen zin heeft om op kwartelgeur af te gaan. Nesten met echte kwarteleieren lieten ze daarna vaker links liggen. Veel vogelsoorten zijn al uitgestorven doordat met mensen meegereisde ratten nesten leegroofden.

De Keuken van het Ongewenste Dier redt afgeschoten ganzen van de afvalverwerking

Trouw, 31 oktober 2012

Een delicatesses met een maatschappelijk randje, zo kan je de Schipholganzenkroket wel noemen. Uit de muur kun je hem nog niet halen, maar vanaf eind deze maand ligt de verantwoorde snack wel in de schappen van de biologische winkelketen Marqt in Amsterdam. In een kroket is de uitgesproken smaak van ganzenvlees iets afgezwakt.

■ Wim Smeets, Bachlaan 111, 3752 HG Bunschoten, (033) 298 31 47, e-mail: smeets.foto@casema.nl.